

OBSAH

ÚVOD	11
1. Organizace obvodní zdrav. služby a činnost obvodních zdravotních pracovníků	13
1.1. Organizace a řízení zdravotnických služeb a pracovní náplně obvodních zdravotnických pracovníků [Váňa]	13
1.1.1. Předpisy o organizaci a řízení obvodních zdravotnických služeb	13
1.1.2. Organizace obvodních zdravotnických služeb	14
1.1.3. Stanovení velikosti zdravotnických obvodů a zřizování obvodních zdravotnických středisek	16
1.1.4. Řízení činnosti ve zdravotnických obvodech	18
1.1.5. Pracovní náplně obvodních zdravotnických pracovníků	20
1.2. Příprava a další vzdělávání obvodních lékařů [Váňa, Heral]	27
1.2.1. Specializace v oboru všeobecného lékařství	27
1.2.2. Výchovně vzdělávací cíle specializační přípravy	28
1.2.3. Další vzdělávání obvodních lékařů	41
1.3. Pravidla poskytování léčebně preventivní péče ve zdravot. obvodu [Heral]	43
1.3.1. Vyžádání lékařské pomoci ve zdrav. obvodu	43
1.3.2. Vyžádání lékařské pomoci pracujícími ze závodů	43
1.3.3. Vyžádání lékařské pomoci v době pohotovostní služby	44
1.3.4. Vyžádání specializovaných ambulantních služeb	44
1.3.5. Poskytování ambulantní péče lékařem, kterého si občan zvolil	45
1.3.6. Podmínky pro přijetí do nemocnice a propuštění z nemocnice	46
1.3.7. Přijetí a propuštění v odborných léčebných ústavech	48
1.3.8. Poskytování lázeňské péče	48
1.3.9. Bezplatnost zdravotnické péče a příplatky za služby, které nejsou nezbytné	49
1.3.10. Doprava sanitními vozy	49
1.3.11. Převoz neklidných a agresivních duševně nemocných	50
1.3.12. Náhrada cestovních nákladů	51
1.3.13. Povinnosti osob, jimž se poskytuje léčebně preventivní péče	52
1.3.14. Součinnost socialistických organizací při výkonu léčebně preventivní péče	53
1.3.15. Součinnost odborových a družstevních orgánů	54
1.3.16. Léčení cizinců	54

1.3.17.	Léčení v cizině	55
1.3.18.	Léčebně preventivní péče o příslušníky ozbrojených sil a železničáře	55
	(Pozn.: posuzování způsobilosti při volbě povolání, při nástupu a změně práce; posuzování pracovní neschopnosti krátkodobé a dlouhodobé u pracujících a u členů družstev; provádění dozoru nad dodržováním léčebného režimu — viz 2. díl Příručky obvodního lékaře)	
1.4.	Podíl práce obvodního lékaře na řešení hygienické a epidemiologické problematiky (<i>Škvránek, Kodat, Klíma, Wolba</i>) . . .	56
1.4.1.	Obecné zásady práce obvodního lékaře v hygieně a epidemiologii	56
1.4.2.	Úkoly obvodních lékařů na úseku hygieny	58
1.4.3.	Činnost obvodního lékaře v boji proti přenosným nemocem . .	61
	(Pozn.: Hygienická a protiepidemická problematika v činnosti závodního obvodního lékaře, včetně metodických návodů — viz v 2. dílu Příručky)	
1.5.	Účast občanů na péči a zdraví a zdravotní výchova obyvatelstva (<i>Heral</i>)	70
1.5.1.	Povinná účast občanů	70
1.5.2.	Dobrovolná účast občanů	71
1.5.3.	Československý červený kříž	71
1.5.4.	Dárcovství krve	73
1.5.5.	Zdravotní výchova obyvatelstva	74
1.6.	Povinnosti obvodního lékaře z hlediska soudně lékařského (<i>Tesař</i>)	76
1.6.1.	Vyšetřování živých osob	76
1.6.2.	Vyšetřování mrtvých osob	78
1.6.3.	Prohlídka místa činu	81
1.6.4.	První pomoc	81
1.6.5.	Lékař jako svědek	82
1.7.	Právní postavení a odpovědnost lékařů obvodních služeb (<i>Stolínová</i>)	83
1.7.1.	Právní postavení obvodního lékaře	83
1.7.2.	Poučení pacienta a jeho rodiny	84
1.7.3.	Souhlas pacienta	85
1.7.4.	Poskytování první pomoci	86
1.7.5.	Povinná mlčenlivost	86
1.7.6.	Poskytování péče <i>lege artis</i>	87
1.7.7.	Základní předpoklady vzniku právní odpovědnosti	91
1.7.8.	Znalecké komise	92
1.8.	Zásady účelného předepisování léků a hospodaření s nimi u obvodního lékaře (<i>Modr, Partiš</i>)	92

1.8.1.	Zásady racionální farmakoterapie ve všeobecné praxi . . .	92
1.8.2.	Pravidla pro předpisování léků	99
1.8.3.	Postup při poskytování zdravotnických potřeb a pomůcek . .	110
1.8.4.	Odborná a ekonomická kontrola účelné farmakoterapie . . .	111
1.8.5.	Tiskopisy pro objednávku léků a zdravotnických potřeb . . .	112
1.9.	Nemocenské pojištění, sociální zabezpečení a jiná společenská opatření významná v praxi obvodního lékaře [<i>Stořnová</i>] . .	112
1.9.1.	Předpisy o nemocenském pojištění a sociálním zabezpečení . .	112
1.9.2.	Nemocenské	113
1.9.3.	Vyrovňovací příspěvek	116
1.9.4.	Podpora při narození dítěte	116
1.9.5.	Peněžité pomoci v mateřství	116
1.9.6.	Mateřský příspěvek	117
1.9.7.	Podpora při ošetřování člena rodiny	118
1.9.8.	Přídavky na děti, výchova, pohřebné	118
1.9.9.	Důchodové zabezpečení	119
1.9.10.	Starobní důchod	119
1.9.11.	Invalidiní důchod	121
1.9.12.	Důchod za výsluhu let	122
1.9.13.	Vdovský důchod	122
1.9.14.	Sirotčí důchod	123
1.9.15.	Úprava nízkých důchodů	123
1.9.16.	Důchod manželky	124
1.9.17.	Osobní důchod	124
1.9.18.	Sociální důchod	124
1.9.19.	Výchovné k důchodům	124
1.9.20.	Zvýšení důchodu pro bezmocnost	124
1.9.21.	Odchylky pro účastníky odboje	125
1.9.22.	Služby a dávky sociální péče	125
1.9.23.	Posudkové komise sociálního zabezpečení, spolupráce ošetřujícího lékaře	126
2.	Neodkladná pomoc při akutních život ohrožujících stavech . . .	128
2.1.	Neodkladná resuscitace [<i>Pokorný</i>]	128
2.1.1.	Indikace neodkladné resuscitace	128
2.1.2.	Provedení neodkladné resuscitace	131
2.1.3.	Léky v období neodkladné resuscitace	132
2.1.4.	Neodkladná resuscitace při utonutí	134
2.1.5.	Neodkladná resuscitace při šoku	134
2.2.	Neodkladná pomoc na místě nehody [<i>Šefrna</i>]	136
2.2.1.	Zhodnocení situace	136
2.2.2.	Vyprošťování	136
2.2.3.	Uložení postiženého	127

2.2.4.	Primární diagnostika na místě nehody	137
2.2.5.	Primární lékařská pomoc na místě nehody	138
2.3.	Neodkladná pomoc při popálení (<i>Vrabeč</i>)	143
2.3.1.	První pomoc na místě úrazu	144
2.3.2.	Lékařská první pomoc	145
2.3.3.	Transport	145
2.4.	Léčba život ohrožujících stavů v průběhu interních chorob (<i>Neuwirt, Aschermann</i>)	146
2.4.1.	Srdeční arytmie	146
2.4.2.	Paroxysmální supraventrikální tachykardie	147
2.4.3.	Fibrilace síní	148
2.4.4.	Atrioventrikální blok třetího stupně	149
2.4.5.	Komorová tachykardie	150
2.4.6.	„Flutter“ a fibrilace síní	151
2.4.7.	Asystolie	152
2.4.8.	Angina pectoris	153
2.4.9.	Infarkt myokardu	153
2.4.10.	Akutní selhání levé srdeční komory	154
2.4.11.	Intoxikace digitalis	155
2.4.12.	Embolie a. pulmonalis	156
2.4.13.	Vzduchová embolie	157
2.4.14.	Akutní uzávěr končetinové tepny	157
2.4.15.	Asthma bronchiale	158
2.4.16.	Anafylaktický šok	159
2.4.17.	Spontánní pneumotorax	160
2.4.18.	Hemoptýza	160
2.4.19.	Akutní insuficience nadledvin	161
2.4.20.	Tyreotoxická krize	162
2.4.21.	Myxedémové kóma	162
2.4.22.	Jaterní kóma (jaterní encefalopatie)	163
2.4.23.	Akutní selhání ledvin	164
2.4.24.	Diabetické kóma	164
2.4.25.	Hypoglykemické kóma	165
2.4.26.	Přehřátí (úpal)	166
2.4.27.	Prochlazení	167
2.5.	Akutní intoxikace (<i>Neuwirtová</i>)	167
2.5.1.	Diagnóza intoxikace	168
2.5.2.	Závažnost intoxikace	169
2.5.3.	Indikace k hospitalizaci	169
2.5.4.	Neodkladná pomoc na místě	169
2.5.5.	Intoxikace látkami, které mají antidota	171
2.5.6.	Intoxikace chemickými látkami	172
2.5.7.	Inhalační intoxikace	174

2.5.8.	Intoxikace léky	174
2.6.	Neodkladná pomoc při akutních cévních mozkových příhodách a při epilepsii (<i>Riegrová, Krejčí</i>)	177
2.6.1.	Orientační neurologické vyšetření při poruše vědomí	177
2.6.2.	Akutní cévní mozkové příhody	179
2.6.3.	Neodkladná pomoc při epilepsii	185
2.7.	Neodkladná lékařská pomoc při akutních psychických poruchách (<i>Janík</i>)	187
2.7.1.	K diferenční diagnostice psychických alterací, při kterých může pacient ohrozit sebe nebo své okolí	188
2.7.2.	Stavy somatického ohrožení	189
2.7.3.	K farmakoterapii akutních psychických alterací	190
2.7.4.	Zásady řešení naléhavých situací	190
2.8.	Exotické nemoci v praxi obvodního lékaře (<i>Šerý</i>)	195
2.8.1.	Časná diagnostika tropických a subtropických chorob	195
2.8.2.	Prevence exotických nemocí a ochrana zdraví v tropech a subtropích	196
3.	Interpretace laboratorních nálezů	199
3.1.	Nomenklatura a druhy jednotek SI systému (<i>Janele</i>)	199
3.2.	Přehled hodnot biochemických nálezů pro obvodní lékaře (<i>Mašek, Kazda</i>)	200
3.2.1.	Nálezy v séru, resp. v plazmě	200
3.2.2.	Nálezy v moči	208
3.3.	Hematologické vyšetření a výklad nálezů v praxi obvodního lékaře (<i>Janele</i>)	212
3.3.1.	Principy laboratorních vyšetřovacích metod	212
4.	Správná výživa v prevenci a terapii (<i>Doberský</i>)	226
4.1.	Pravidla správné výživy	226
4.2.	Váha zdravého člověka	227
4.3.	Energetický obsah hlavních potravin a nápojů	227
4.4.	Spotřeba energie	233
4.5.	Spotřeba bílkovin	234
4.6.	Spotřeba tuků	234
4.7.	Cholesterol	234
4.8.	Sacharidy	234
4.9.	Nerostné soli	235
4.10.	Nevhodné pokrmy a potraviny pro diety šetřící	235
4.11.	Nevhodné pokrmy a potraviny pro diety s omezením tuku	236
4.12.	Nevhodné pokrmy a potraviny při močových kamenech	236
4.13.	Nevhodné pokrmy a potraviny pro dietu neslanou	236